

Pre všetkých, ktorí si nasmeli nájsť vlastnú cestu.

Aj nenapísané listy si niekedy
nájdu adresáta.

(Marie von Ebner-Eschenbachová)

Prvá kapitola

Pristátie žeriava

Osud väčšinou rozdáva rany.

Len zriedka niekoho objíme.

Ako to teraz spravila sivovlasá žena s ustarostenou tvárou pokrytou vráskami. Pritískala Kati k sebe tak pevne, akoby ju už nikdy nechcela pustiť. Kati cítila, ako jej slzy po kvapkách stekajú po krku.

Žena sa volala Gudrun Lupenauová a Kati jej práve prečítala list číslo 31. Zostávalo ich už len šesť.

Keď sa v to ráno 7. októbra Kati vybrala na ulicu Zehnthofstraße, rátala s tým, že na ňu Gudrun Lupenauová nakričí, možno sa jej ujde aj zaucho, ale s objatím určite nerátala.

Vždy keď sa dalo, doručila list pešo. Trvalo to síce dlhšie, ale upokojovalo ju to viac, než keby sedela v aute a nemohla sa hýbať. Napriek tomu sa jej srdce v hrudi zakaždým prudko rozbúchalo.

Keď Kati prechádzala okolo cintorína, uvidela drevený križ na hrobe svojej matky a spomenula si na list číslo 1. Vtedy ešte nevedela, že bude treba napísať toľko ďalších.

Napísala ho po pohrebe, kvôli smútočnej reči. Tá

bola ako z vešiaka v textilnom diskonte. Jednotná veľkosť. Stačilo zmeniť meno, dátum narodenia a úmrtia, a smútočná reč by sa rovnako dobre hodila aj k hocikomu inému. Alebo lepšie povedané: rovnako zle. K žiaľu z matkinej smrti sa pridala hnev pre tie bezduché slová. Kati si pevne predsavzala, že na pohrebe nebude plakať, lebo vedela, že keď už raz začne, nebude môcť prestať. Ale pri tom hroznom prejave už nemohla zadržať slzy. Rozmazali jej kaľajovú očnú linku a vyzerali ako čierny atrament.

Keď sa vrátila domov, ihneď schytila telefón, aby sa poťažovala farárovi, no zrazu dostala strach, že z nej od samého vzrušenia vytrysknú nesprávne slová. Múr, ktorý vztýčia, sa potom zrúti už pri najmenšom závane vetra. V liste si môže všetky formulácie starostlivo premyslieť. Preto začala hľadať listový papier a spomenula si na škatuľu s desiatovým papierom, ktorý pre ňu kedysi zbieral jej otec.

„To je len pre teba,“ hovoril, zatiaľ čo dôkladne odstraňoval z papiera omrvinky a iné zvyšky jedla. „Neskôr z neho môžeš vyrobiť niečo pekné.“ Myslel tým, že môže niečo zmajstrovať alebo listy použiť na kopírovanie. Tenký suchotavý materiál sa Kati zdal vždy magický, akoby sa naň dali písať zaklínadlá. Farbu síce prijímal len neochotne a písací stroj zanechával na papieri odstrihnutom na potrebnú veľkosť malé čierne šmuhy, ale na jeho lesklom povrchu sa písmená a slová zvláštne trblietali.

Kati zazlievala farárovi, že s jeho slovami bol matkin pohreb vlastne anonymný. Samé prázdne frázy, ktoré sa nemohli priblížiť k srdciam a duším pozostalých. Zvolila iné slová, použila veľa výkričníkov (robilo jej dobre pevne stláčať klávesu výkričníka na písacom stroji), preklínala meno Pána, viacnásobne (aj to bolo také príjemné, že ho zakomponovala všade, kde sa dalo) a celkovo nešetrila obrazným jazykom (dúfala, že tým farára poriadne šokuje).

List bol napísaný na stroji, ale v skutočnosti ho vykričala.

Keď bola hotová a vložila ho do obálky, uvažovala, kedy naposledy písala list. Nie esemesku, mail či pracovný list, ale list od jedného človeka druhému. Muselo to byť ešte v škole, písala vtedy priateľke, s ktorou si už dlhšie vymieňali listy a delil ich celý oceán. Bolo to určite pred dvadsiatimi rokmi, veď teraz má už tridsaťdeväť.

Za školských čias sa vyskytli aj iné listy, životne dôležité, tak jej to aspoň vtedy pripadalo: „*Chceš so mnou chodiť? Prosím zakrúžkovať: áno/nie/možno.*“ Alebo: „*Stretneme sa dnes za športovou halou? Chcela by som ti niečo povedať...*“ s modrým srdcom vyfarbeným modrým atramentom.

Najkrajšie listy, aké kedy Kati dostala, však pochádzali od starej mamy Kathariny. Bola vtedy už príliš stará na cestovanie, a tak každé Vianoce napísala Kati list. V prvých rokoch bola bankovka priložená k nemu dôležitejšia než slová v ňom, ale s každým rokom sa to čoraz viac menilo, až jedného dňa

už nebolo treba peniaze, aby list otvorila skôr ako iné darčeky a prečítala ho.

List znamenal čas a námahu, dôkaz, že človek myslí na druhého. Najhodnotnejší dar. V tom sa podobal domácim džemom, hoci boli nechutné, vlastnoručne pleteným ponožkám, hoci škriabali, a prvým neidentifikovateľným čmáraniciam, ktoré pyšne rozdávali deti. Všetko to bolo nekonečne cenne, keď si človek uvedomil, čo vlastne dostal.

Ak však bol list pre farára darom, potom takým, aký určite nechcel dostať.

Napriek tomu bol skvelý pocit hodiť mu ho do schránky.

Keď ani po týždni neprichádzala odpoveď, Kati začala pochybovať, či kňaz list vôbec čítal, alebo či ho jeho sekretárka rovno nehodila do koša. Okamžite sa opäť dostavil hnev ako čerstvo rozduchaný oheň. Bez váhania napísala nový list (s ešte väčším počtom výkričníkov), zašla k fare, zazvonila a zmätenému kňazovi ho prečítala. Stál vo dverách v obnosených papučiach a župane a po celý čas si mädlil ruky, akoby tým chcel zvrátiť to, čo sa mu práve dialo.

Pre Kati vôbec nebolo ľahké prečítať mu list. Nedokázala ani zdvihnúť zrak k farárovi, nieto sa mu ešte pozrieť do očí. Ale s každým slovom, ktoré vyslovila, sa ešte viac vzpriamila a sprvu roztrasený hlas mala čoraz pevnejší.

Keď skončila, vtisla farárovi list do zopätých rúk a odišla. Na jeho volanie nereagovala.